

Begeleidende tekst bij brief werkonderbreking ivm onveilige situatie

Afgelopen vrijdagmiddag (28 mei 2021) hebben de gezamenlijke bonden geprobeerd met de VO-raad en het Ministerie van OCW tot aanpassing van het protocol "Onderwijs bij corona" te komen zodanig dat verdere openstelling van de VO scholen op een veilige manier kan plaatsvinden.

Dit was noodzakelijk omdat er nogal wat licht zit tussen het OMT advies (waarin staat dat de scholen veilig verder open kunnen als alle leerlingen zich 2x per week onder begeleiding worden getest) en de uitlatingen van de Minister dat het voldoende is dat de helft van de leerlingen wordt getest.

Ook was dit nodig omdat veel scholen al hebben aangegeven verder open te gaan zonder dat duidelijk is hoe er gaat worden getest, wie de testen gaat uitvoeren, op welke wijze de testresultaten worden bijgehouden, en hoe wordt gemonitord dat leerlingen bij een positieve uitslag daadwerkelijk in quarantaine blijven (of, in ieder geval niet op school komen).

Omdat de school als werkgever een zorgplicht heeft voor het personeel is het duidelijk dat een school pas verder open kan op het moment dat de werkgever aanvullende maatregelen heeft genomen aanvullende maatregelen neemt waarin het antwoord op bovenstaande vragen wordt gegeven. Alleen zo kan immers de veiligheid van de werknemers worden gegarandeerd. Het pakket van deze aanvullende maatregelen (je zou dit gemakshalve een "openingsplan" kunnen noemen) behoeft op basis van de WMS de instemming van de MR (als geheel) en de PMR (afzonderlijk).

Op grond van de arbowet (in samenhang met het tijdelijk Arbeidsomstandighedenbesluit) moet elke werkgever in deze nieuwe situatie, de verdere openstelling van de school, de risico's voor de gezondheid van de werknemers beoordelen en over de noodzakelijke maatregelen overleg voeren met de (P)MR. Hoe gaat de school er voor zorgen dat de leerlingen daadwerkelijk 2x per week worden getest? En hoe zorgt de school er voor dat ook straks de 1,5m afstandsregel tussen leerlingen en personeel wordt gehandhaafd? Dit hangt mede af van de feitelijke huisvestingssituatie van de school (o.a. de gangen en leslokalen). En of de leerlingen ook in de praktijk zich eraan houden. Dit geldt eveneens t.a.v. de mondkapjesplicht, buiten de leslokalen. Deze blijft namelijk bestaan. Tevens onderkent het RIVM sinds kort dat onder bepaalde omstandigheden besmetting ook kan plaatsvinden via aerosolen, met name in ruimtes waar geen of te weinig ventilatie is en/of veel mensen, vooral voor een langere tijd, bij elkaar zijn. Voldoet in alle ruimten de ventilatie aan de normen?

Scholen zonder dit pakket van aanvullende maatregelen ("openingsplan") kunnen niet garanderen dat zij zich houden aan de voorwaarde van het OMT. Dat is in strijd met de zorgplicht van de werkgever. Dit betekent dat er sprake is van een onveilige situatie.

Helaas is het de bonden niet gelukt om hierover met het Ministerie en de VO-Raad tot afspraken te komen.

Wat betekent dit nu voor u?

- Uw school gaat nog niet open:

Gaat uw school nog niet open maar bestaat er wel het voornemen om open te gaan dan is het allereerst zaak dat u bij de MR aandacht vraagt voor de noodzaak van een "openingsplan". De MR kan in overleg gaan met uw werkgever om tot een goed "openingsplan" te komen. Mocht dit niet lukken dan kan de MR op basis van de arbowet een onderzoek vragen door de Inspectie van SZW. Desgewenst kan een AOb rayonbestuurder de MR bijstaan in het overleg met uw werkgever.

- Uw school gaat maandag as. al open:

Gaat uw school gelijk na het weekend (maandag 31 mei as.) open dan is het allereerst de vraag of uw school een "openingsplan" heeft.

Er zijn dan een aantal scenario's denkbaar:

1. Uw school heeft geen "openingsplan";
2. Uw school heeft wel een "openingsplan" maar hiermee is niet ingestemd door MR en PMR;
3. Uw school heeft wel een "openingsplan" waarmee is ingestemd door MR en PMR maar u bent van mening dat (de uitvoering van) het openingsplan onvoldoende tegemoetkomt aan de voorwaarde van het OMT.

In alle drie de scenario's is het van belang dat u de MR en de PMR betreft. De veiligheid op school is een collectieve aangelegenheid en dient ook zoveel mogelijk collectief worden aangepakt. Een rayonbestuurder van de AOb kan hierin op verzoek van de MR en/of PMR bijstand bieden. U kunt de rayonkantoren bereiken De email adressen van onze rayons vindt u op onze website (<https://www.aob.nl/over-de-aob/rayons/>).

Ook adviseren wij u uw zorgen te delen met uw collega's om te beoordelen of zij ook van mening zijn dat er sprake is van een onveilige situatie. En gezamenlijk (al dan niet met de MR) het gesprek met uw werkgever/leidinggevende aan te gaan. Alle argumenten op basis waarvan u van mening bent dat er sprake is van een onveilige situatie als gevolg van het ontbrekende of tekortschietende testbeleid kunt u naar voren brengen.

Onder welke voorwaarden de maatregelen die uw werkgever neemt voldoende veiligheid garanderen is moeilijk te zeggen. Uw werkgever moet er in ieder geval zoveel mogelijk aan doen om te zorgen dat aan de voorwaarde van het OMT wordt voldaan. De maatregelen of het "openingsplan" hoeven bijvoorbeeld geen waterdichte garantie te bieden op het testen 2x per week testen van alle leerlingen, maar dit moet wel het uitgangspunt zijn. Ook de feitelijke inspanningen moeten hierop zijn gericht. Zo mag het testen 2x per week of de mondkapjesplicht in de gangen geen "wassen neus" zijn. Hierbij zal overigens geaccepteerd moeten worden dat het in de praktijk kan voorkomen dat een enkele leerling zonder test toch in de klas komt te zitten. Uw werkgever heeft een zorgplicht maar ook hij kan u geen absolute garanties bieden!

Indien de collectieve aanpak geen oplossing biedt en u en uw collega's zijn van mening dat u in een onveilige situatie moet werken dan heeft u de mogelijkheid een beroep te doen op de arbowet. Dit houdt in dat u de werkgever op de hoogte stelt van een onveilige situatie en dat u zelf beslist om het werk niet op de onveilige locatie uit te voeren.

Als u een dergelijke melding doet dan is het van belang dat u zo snel mogelijk daarna (opnieuw) in gesprek gaat met uw leidinggevende om te kijken hoe de werkzaamheden het beste kunnen worden voortgezet.

AOb-leden die door hun werkgever vervolgens in problemen worden gebracht (denkt u aan een dreiging met ontslag of een loonsanctie) kunnen zich laten vertegenwoordigen door de AOb. AOb leden kunnen dan contact opnemen met de juridische dienst. U gebruikt hiervoor het mailadres ajd@aob.nl onder vermelding van "arbowet".